

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles; och behagade Utskottet föreslå ordalydelsen för de förändringar i åberopade Kongl. förordningen, som med motionen åsyftas.

Stockholm den 27 Januari 1886.

N. P. E. Lithander.

N:o 28.

Af Herr Mankell: Angående sockertullens nedsättande.

Då jag nu för tredje gången vågar återkomma med mitt förslag angående nedsättning af tullen å socker, anser jag mig böra anföra de särskilda skäl, som föranledt mig dertill.

I min första derom vid 1884 års riksdag väckta motion framhöll jag den väsentliga omkastning uti hela vårt beskattningsväsende, hvilken sedan innevarande århundrades början egt rum så till vida, att den progressiva inkomstskatten allt mera blifvit förminskad, under det att förbrukningsskatterna, som mest måste trycka på de obemedlade klasserna i förhållande till skatteförmågan, i stället till nämnda klassers nackdel blifvit förökade, hvarjemte flere personliga skatter blifvit bibehållna. Likaså framhöll jag, att statsverkets tillstånd var sådant, att en skattelindring utan olägenhet kunde medgifvas, hvilket äfven erkändes af regeringen, som samtidigt föreslog en nedsättning af tullen å kaffe. I följd deraf påyrkade jag i främsta rummet upphäfvande af mantalspenningarne. Och bland förbrukningsskatterna ifrågasatte jag företrädesvis nedsättning af sockertullen, dels emedan denna tull, så väl som kaffetullen, år 1879 blifvit höjd i följd af en tillfällig orsak, nemligen då inträffande statsbrist, som sedermera bortfallit, dels emedan bland

öfriga s. k. kassaartiklar och allmänna förbrukningsartiklar tullen å väfnader för skyddets skull icke ansågs böra vidröras, hvilket äfven vore fallet med tullen å sirup, som åtminstone icke blifvit höjd, och med tullen å fotogén, som nyligen blifvit nedsatt.

Emellertid ansåg sig 1884 års Riksdag hvarken kunna bifalla det af regeringen väckta förslaget om kaffetullens nedsättning ej heller mitt förslag angående sockertullens nedsättning eller mantalspenningarnes upphäfvande. Som likväl statsverkets ställning vid 1885 års riksdag fortfarande var lika fördelaktig, vågade jag då åter upptaga så väl mitt eget förslag angående sockertullen som regeringens angående kaffetullen, fastän blott vilkorligt, nemligen under förutsättning af ettdera afslag på regeringens då framlagda proposition angående grundskatternas afskrifning eller också af bifall till då ifrågasatta förslag till lifsmedelstullens införande. Derjemte ådagalade jag, att sockertillverkningen icke skulle kunna lida genom en proportionel tullnedsättning på raffinad och råsocker, äfven som att hvitbetssockerfabrikerna arbetade med en sådan framgång, att deras redan förut befintliga skydd syntes tillräckligt. Slutligen påyrkade jag i en särskild motion äfven upphäfvandet af den personliga sjukhusafgiften.

Vid 1885 års riksdag bifölls likväl den af regeringen föreslagna afskrifningen af grundskatterna, hvarjemte lifsmedelstullar icke pålades, i följd hvaraf mina förutsättningar för tullnedsättningar bortföllu och således mina förslag i den riktningen af sig sjelfva förföllu. Ej heller fann Riksdagen för godt bifalla mitt förslag angående sjukhusafgiftens upphörande.

Då sålunda tvenne riksdagar efter hvarandra vägrat bifalla mina förslag angående upphäfvandet af personliga skatter, anser jag mig icke nu kunna förnya desamma, ehuru jag fortfarande är af den öfvertygelsen, att nämnda skatter i främsta rummet borde afskaffas.

Dernäst synes mig i synnerhet böra ifrågakomma nedsättandet af sådana skyddstullar, som hvila å de obemedlade klassernas allmännaste förbrukningsartiklar, såsom väfnader och garner af alla slag till kläder eller underkläder, läder, husgerådspersedlar o. s. v., samt hvilka dertill icke sällan beräknas efter vikt. Men något förslag i den riktningen lär under nuvarande förhållanden icke hafva utsigt till framgång.

Återstår således blott att återkomma till den förut ifrågasatta nedsättningen af tullen å kaffe och socker till samma belopp, som den var före 1879. Och anser jag för närvarande statsverkets tillstånd vara så fördelaktigt, att derigenom ensamt en dylik nedsättning synes vara fullt befogad. Med afseende derå vågar jag åberopa den utredning, som lemnades i mitt anförande i Första Kammaren den 23 sistlidne Januari

vid remissen af den Kongl. statsregleringspropositionen till Stats-Utskotet och hvori ådagalades att nämnda nedsättning, uppgående till närmare 3 millioner, kan åvägbringas ettdera genom statsinkomsternas något högre beräkning eller också genom nedsättningar på den föreslagna budgeten eller också genom båda medlen gemensamt. Bland de i detta yttrande anförda siffrorna må det blott tillåtas mig erinra om de stigande öfverskotten på de beräknade inkomsterna under de sistförflutna 7 åren, nemligen i kronor:

År	Beräknadt öfverskott	Verkligt öfverskott
1879	---	384,000
1880	---	2,789,000
1881	---	4,100,000
1882	3,300,000	5,254,000
1883	5,200,000	6,800,000
1884	6,400,000	8,153,000
1885	7,418,000	?

Fastän jag sålunda anser att statsverkets fördelaktiga tillstånd en samt bör kunna befoga till den ifrågasatta skattenedsättningen, vill jag likväl därför icke hafva nekat, att det nu pågående sträfvandet efter införandet af lifsmedelstullar och förhöjda skyddstullar till densamma bör utgöra ett mäktigt bidragande skäl. Det synes blott vara med den enklaste och påtagligaste billighet öfverensstämmande, att de obemedlade klasserna, om nu sistnämnda tullar skulle införas, erhålla så väl denna som andra ersättningar för den ökade börda, som blifver dem pålagd.

Hvad särskildt tullen å socker beträffar, torde densamma så mycket hellre böra nedsättas, som det till en icke ringa del synes vara å just denna artikel, som de sistförflutna årens betydliga öfverskott uppkommit. Införseln gestaltar sig på följande sätt uti kilogram:

	Raffinad	Råsocker	Tillsammans
1879	12,795,417	17,907,831	30,703,248
1880	13,462,680	18,741,784	32,204,464
1881	11,234,779	21,421,252	32,655,031
1882	11,100,000	24,560,000	35,660,000
1883	15,339,000	26,622,000	41,961,000
1884	17,700,000	23,800,000	41,500,000
1885	10,905,000	26,370,000	37,275,000

Hvad som af denna tabell äfven genast faller i ögonen, är att den inhemska sockertillverkningen med allt större framgång täflar med den

utländska, äfven som att till dess fördel måste lända, om tullen på råvaran nedsättes, blott det sker proportionelt med nedsättningen af tullen på den förädlade varan. Tullen å socker inbringade statsverket år 1883 10,871,187 kronor, således närmare tredjedelen af årets hela tullinkomst. Den nu ifrågasatta nedsättningen af 5 öre pr kilogram skulle, efter beräkning af en medelförsel under de senaste åren af omkring 40 millioner kilogram, medföra en skattelättnad af närmare 2 millioner. Sannolikt kommer likväl den nedsatta tullen att medföra en ökad införsel, hvarigenom statsverket återfår en del af sin mistade inkomst.

Hvad beträffar den inhemska hvitbetssockertillverkningen, har tillverkningsafgiften för densamma under de senaste åren, enligt uppgift i statsregleringspropositionerna, ökats på följande sätt:

År 1881	uppgick	den	till	kronor	101,324
» 1882	»	»	»	»	114,945
» 1883	»	»	»	»	129,888
» 1884	»	»	»	»	268,440
» 1885	»	»	»	»	333,500

Äfven denna näringsgren har följaktligen utvecklats sig på ett så fördelaktigt sätt, att den så mycket hellre synes kunna tåla vid den föreslagna tullnedsättningen, som det af Riksdagen medgifna uppskofvet uti tillämpningen af den vid 1869 års riksdag beslutna successiva höjningen af tillverkningsafgiften för samma näringsgren torde utgöra tillräckligt skydd.

På grund af hvad jag sålunda anför, får jag vördsamt föreslå, att Riksdagen måtte besluta, att från början af år 1887 tullen på raffineradt socker måtte nedsättas till 28 öre och tullen på oraffineradt socker till 18¹/₂ öre, allt per kilogram.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1886.

J. Mankell.